

SMĚRNICE

CAA-SL-051-n-19

Podmínky pro využívání dodatečných členů posádky, kteří nejsou kvalifikovanými palubními průvodčími, v souladu s požadavky nařízení Komise (EU) č. 965/2012

Conditions for assigning duties to additional crew members who are not qualified cabin crew members according to Commission Regulation (EU) 965/2012

Změna číslo:	Vydáno		Zpracoval:
	Pod č. j.:	Dne:	
0	5447-19-301/1	16. 12. 2019	Ing. Eva Langhammer
1	5592-25-301	22. 9. 2025	Ing. Eva Langhammer

Schválil:

Ing. Jan Šikýř
ředitel SL

SEZNAM ZMĚN

Změna číslo: n=	Datum účinnosti	Změnil	
		Datum	Příjmení/podpis
0	2. 1. 2020		
1	22. 9. 2025	22. 9. 2025	Langhammer

SEZNAM PLATNÝCH STRAN

Strana číslo	Změna číslo	Strana číslo	Změna číslo
1	1		
2	1		
3	1		
4	1		
5	1		
6	1		
7	1		

OBSAH

Ustanovení	Název	Strana
	SEZNAM ZMĚN	2
	SEZNAM PLATNÝCH STRAN	2
	OBSAH A POUŽITELNOST SMĚRNICE	3
	(a) Definice	4
	(b) Dodatečný člen posádky, který není kvalifikovaným PP	4
	(c) Zodpovědnost velitele letadla	5
	(d) Zodpovědnost dodatečných členů posádky	6
	(e) Požadavek pro provozovatele	7

POUŽITELNOST SMĚRNICE CAA-SL-051-n-19

Tato Směrnice je použitelná pro:

- (1) Provozovatele aerotaxi – s nepravidelným provozem na objednávku v obchodní letecké dopravě, který je prováděn letouny s maximální provozní konfigurací sedadel pro cestující (MOPSC) 19 nebo méně¹ (držitele AOC), kteří kromě členů letové posádky využívají dodatečné členy posádky, které ale nelze považovat za kvalifikované palubní průvodčí definované Přílohou 1 nařízení Komise (EU) č.965/2012.
Provozovatele pravidelné obchodní letecké dopravy letouny (držitele AOC) s letadly s MOPSC 19 sedadel a méně.
Provozovatele neobchodního provozu složitých letounů s MOPSC 19 a méně.
- (2) Inspektory oddělení obchodní letecké dopravy (OOLD) odboru provozu letadel sekce letové (SL), a to pro výkon funkce dozoru nad bezpečností provozovatelů letadel v obchodní letecké dopravě.

¹ Definice aerotaxi - článek 2, bod (6) nařízení Komise (EU) č. 965/2012

ÚCL ČR vydává tuto směrnici v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1139, Kapitolou IV a článkem 62 (2)(e).

(a) Definice

Palubní průvodčí (dle Přílohy I nařízení Komise (EU) č. 965/2012) – vhodně kvalifikovaný člen posádky, který není členem letové posádky nebo technické posádky a je provozovatelem určený k tomu, aby během provozu vykonával činnosti spojené s bezpečností cestujících a s bezpečností letu.

Člen posádky letadla (dle Přílohy I nařízení Komise (EU) č. 965/2012) – osoba, kterou provozovatel pověří k výkonu činností na palubě letadla.

Dodatečný člen posádky letadla v kabině cestujících – ÚCL ČR považuje za dodatečného člena posádky letadla v kabině cestujících takového člena posádky, který není členem letové posádky (případně technické posádky), ani členem posádky palubních průvodčích. Nesplňuje požadavky k tomu, aby mohl být považován za kvalifikovaného člena posádky palubních průvodčích a tudíž mu nemohou být přiděleny funkce a povinnosti na palubě letadla související s bezpečností letu a cestujících, v souladu s hlavními požadavky Přílohy V nařízení EP a Rady (EU) 2018/1139 a s požadavky ORO.CC.110 a ORO.CC.210 prováděcího nařízení Komise (EU) č. 965/2012.

(b) Dodatečný člen posádky, který není kvalifikovaným palubním průvodčím

Obecně - v souladu s ustanovením ORO.CC.100(a) nařízení Komise (EU) č. 965/2012 a bodem 7. / Přílohou IV nařízení EP a Rady (EU) č. 2018/1139 je vyžadován minimálně jeden palubní průvodčí v letadle s MOPSC více jak 19 sedadel, a to pokud je na palubě jeden nebo více cestujících. Z uvedeného vyplývá, že palubní průvodčí není vyžadován u provozovatelů aerotaxi, u provozovatelů pravidelné letecké dopravy s letadly s MOPSC 19 a méně a u provozovatelů neobchodního provozu složitých letounů s MOPSC 19 a méně.

Pokud se na palubě letadla nachází kromě letové posádky, případně technické posádky, dodatečný člen posádky, který nesplňuje kvalifikační požadavky pro palubní průvodčí, nemůžou mu být přiděleny činnosti / povinnosti související s bezpečností letu / cestujících a nemůže být za takové činnosti zodpovědný, a to z níže uvedených důvodů:

- nevlastní platné osvědčení palubního průvodčího (Cabin Crew Attestation) vydané v souladu s Přílohou V (Částí-CC) nařízení Komise (EU) č. 1178/2011 a s článkem 22 nařízení EP a Rady (EU) č. 2018/1139,
- nemá platné osvědčení zdravotní způsobilosti pro palubní průvodčí (Medical Report) vydané v souladu s Přílohou IV (Částí-MED) nařízení Komise (EU) č. 1178/2011 a
- neabsolvoval požadované výcviky a přezkoušení palubních průvodčích v souladu s Částí-CC nařízení Komise (EU) č. 965/2012 a s Částí-CC a Částí-TRA nařízení Komise (EU) č. 1178/2011, tudíž není kvalifikovaný na daném typu/variantě letadla.

(c) Zodpovědnost velitele letadla

Velitel letadla musí zajistit (bez ohledu na to, zda se na letu nachází nebo nenachází kvalifikovaní palubní průvodčí), že:

- všichni cestující byli poučeni o umístění nouzových východů a o umístění a použití bezpečnostního a nouzového vybavení v souladu s ustanovením CAT.GEN.MPA.105(a)(7) nařízení Komise (EU) č. 965/2012,
- každý cestující na palubě letadla sedí na sedadle / je na lůžku se zajištěným bezpečnostním pásem nebo zádržným systémem před vzletem a přistáním, během pojíždění a kdykoliv to považuje za nezbytné v souladu s ustanovením CAT.OP.MPA.225(b)(1) nařízení Komise (EU) č. 965/2012, a
- vybavení a zavazadla jsou řádně zajištěna před vzletem / přistáním a kdykoliv to je nezbytné v zájmu bezpečnosti v souladu s ustanovením CAT.OP.MPA.230(b) nařízení Komise (EU) č. 965/2012.

Safety briefing

V souladu s ustanovením CAT.OP.MPA.170 nařízení Komise (EU) č.965/2012 musí provozovatel zajistit, že je cestujícím poskytnut bezpečnostní briefing. Obsah safety briefingu v jednotlivých fázích letu je pak uveden v AMC1 CAT.OP.MPA.170 výše uvedeného nařízení. Přestože podle GM2 CAT.OP.MPA.170 může být toto seznámení provedeno pomocí audiovizuálních prostředků, je v zájmu bezpečnosti letu zajištění spuštění takových prostředků, ověření, že seznámení proběhlo celé a zajištění, že jsou pokyny přiměřeně dodržovány, povinností člena posádky.

U provozu bez palubních průvodčích tedy tyto funkce musí zajišťovat letová posádka, nikoliv dodatečný člen posádky. Provozovatelé, kteří vyhodnotí, že není žádoucí, aby tyto činnosti letová posádka zajišťovala, mají vždy možnost provozovat letadlo s kapacitou do 19 cestujících s palubním průvodčím.

Safety briefing může být pro cestující nahrazen výcvikovým programem, který zahrnuje všechny bezpečnostní a nouzové prostředky a postupy pro daný typ letadla. Pokud cestující absolvoval takový výcvik a letěl na daném typu letadla během předchozích **90-ti dnů**, může být přepravován na palubě letadla, aniž by mu byl safety briefing před letem poskytnut (v souladu s ustanovením AMC1 CAT.OP.MPA.170 nařízení Komise (EU) č.965/2012).

Tuto formu seznámení cestujících s bezpečnostními a nouzovými prostředky a postupy úřad doporučuje pro pravidelné cestující využívající konkrétní letoun nebo skupinu letounů se stejným vybavením/konfigurací – např. majitele letadla a okruh častých spolucestujících, cestující využívající podnikové dopravy atd. V takovém případě musí být provozovatel schopen předložit záznamy z provádění takového výcviku stejně jako prokázat, že cestující plní požadavky na let na daném typu letounu jednou za 90 dní. Přestože takový výcvikový program nepodléhá předchozímu schválení úřadu ve smyslu GM1 ORO.GEN.130(b) nařízení Komise (EU) č. 965/2012, při prvotním zavedení takového výcviku cestujících a v rámci průběžného dozoru může úřad požadovat k předložení výcvikové materiály nebo se takového výcviku účastnit za účelem jeho kontroly.

(d) Zodpovědnost dodatečných členů posádky letadla

Postupy, které provozovatel stanovuje pro palubní průvodčí v souladu s ustanovením AMC1 ORO.GEN.110(f)(h) nařízení Komise (EU) č. 965/2012 a které se týkají bezpečnosti v kabině letadla, **nemohou vykonávat dodateční (nekvalifikovaní) členové posádky letadla** a nemohou být za tyto činnosti zodpovědní. Jedná se o výkon těchto činností, které souvisejí s bezpečností letu a cestujících:

- předletová kontrola bezpečnostního a nouzového vybavení v souladu s principy a postupy provozovatele,
- bezpečnostní kontrola před vzletem a po přistání (security check),
- zajištění kabiny cestujících před vzletem a před přistáním (bezpečnostní pásy, zavazadla, cargo v kabině cestujících),
- zajištění palubních bufetů a uložení vybavení před vzletem, během letu a před přistáním
- armování / disarmování dveří / skluzů u nouzových východů (pokud je jimi letadlo vybaveno) před vzletem a po přistání,
- safety briefing ve všech fázích letu (informace pro cestující týkající se bezpečnosti),
- hlášení „Cabin secure“ letové posádce před vzletem a před přistáním,
- ovládání osvětlení včetně nouzového osvětlení,
- bezpečnostní aspekty použití systému IFE (In-flight Entertainment), pokud je instalován,
- kontrola kabiny cestujících před vzletem, během letu, před přistáním a po přistání,
- prevence a detekce požáru v kabině letadla ve všech fázích letu (včetně cargo prostoru, je-li přístupný posádkou, míst pro odpočinek posádky za letu, palubních bufetů, toalet a dalších prostorů v kabině),
- postupy v případě nouzových situací (např. použití nouzových východů a prostředků k evakuaci, použití kyslíkového vybavení, hasicích přístrojů a smoke hoodů apod.),
- postupy v případě turbulence během letu, a
- postupy v případě incidentů na palubě letadla (např. medical emergency – použití defibrilátoru, vybavení první pomoci).

Z výše uvedeného vyplývá, že dodateční členové posádky letadla mohou vykonávat pouze takové činnosti, které **nesouvisejí s bezpečností letu a s bezpečností cestujících**, jako je např. servis občerstvení, individuální péče o klienty, převzetí a kontrola cateringového vybavení, úklid kabiny letadla, informativní hlášení cestujícím o průběhu letu (nikoliv však hlášení související s nouzovými postupy, zajištěním kabiny a použitím nouzových prostředků) apod.

(e) Požadavek pro provozovatele

V souladu s ustanovením ORO.GEN.110(f) nařízení Komise (EU) č. 965/2012 je provozovatel povinen stanovit postupy, povinnosti a zodpovědnosti pro všechny členy posádek (včetně dodatečných / nekvalifikovaných členů posádek) a tyto zařadit do provozní příručky části A (kapitola ostatní provozní personál) v souladu s ustanovením AMC3 ORO.MLR.100 nařízení Komise (EU) č. 965/2012.

Výcvik, který je těmto dodatečným členům posádek poskytován, musí být provozovatelem popsán v kapitole 2.4 provozní příručky části D – ostatní provozní personál.

Provozovatelé ověří soulad veškerých částí provozní příručky (případně i dalších manuálů) s touto směrnicí a v případě potřeby předloží ÚCL ČR změněnou dokumentaci, a to v souladu s postupy směrnice CAA-SL-003-n-14 (Postupy pro provádění a ohlašování změn, které nevyžadují předchozí schválení ÚCL ČR):

- prostřednictvím datové schránky (ID: v8gaaz5), nebo
- na adresu: Úřad pro civilní letectví ČR, K Letišti 1149/23, 161 00 Praha 6, nebo
- na emailovou adresu: podatelna@caa.gov.cz se zaručeným elektronickým podpisem, a nebo
- osobně na podatelnu ÚCL.